

**Klagenemnda
for offentlige anskaffelser**

Saken gjelder: De generelle kravene i § 5, tildelingsevaluering og uklart konkurransegrunnlag.

Innklagede gjennomførte en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av arbeider og ytelse i forbindelse med legging av en av hovedvannledning. I konkurransegrunnlaget var det opplyst at kontrakten ville bli tilbudt den tilbyder som har "det mest økonomisk fordelaktige" tilbudet, at pris talte 100 prosent, og i prisskjema var samtlige poster på ulike arbeider inntatt. Samtidig fremgikk det at enkelte poster ville utgå ved utførelsen av arbeidet, ettersom det var opp til leverandørene å velge én av to alternative måter å løse oppgaven på. Klager hadde priset poster som eventuelt ikke ville komme til utførelse svært lavt. Klagenemnda fant etter en konkret vurdering av konkurransegrunnlag og tilbud at innklagede kunne legge til grunn at valgte leverandør hadde den laveste prisen.

Klagenemndas avgjørelse 22.09.2016 i sak 2016/55

Klager: Holland Boring AS

Innklaget: Grong kommune

Klagenemndas

medlemmer: Kristian Jåtog Trygstad, Jakob Wahl og Finn Arnesen

Bakgrunn:

(1) Grong kommune (heretter innklagede) kunngjorde 25. august 2015 en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av arbeider og ytelse i forbindelse med legging av en hovedvannledning over Namsen ved Fosslund. Anbudskonkurransen ble gjennomført av Sweco Norge AS på vegne av innklagede. Tilbudsfrist var 15. september 2015.

(2) I konkurransegrunnlagets del A, punkt 6.2 "Kriterier for valg av anbyder" fremgikk det følgende:

"Kontrakt tildeles den tilbyder som har "det mest økonomisk fordelaktige" tilbudet.

Tildeling av oppdraget skjer etter følgende kriterier:

- *100 % på laveste pris ekskl mva (se anbudsskjema side 5)"*

(3) Anbudsskjemaet var utformet på følgende måte:

"Undertegnede tilbyr seg å utføre de komplette arbeider og ytelse som omfattes av entreprisen for de nedenfor angitte priser.

<i>Kapittel</i>	<i>Beskrivelse</i>	<i>Kostn. Ekskl mva</i>
01	<i>Kapitalytelser, rigg og drift</i>	
02	<i>Ledningsarbeider</i>	
03	<i>Kummer</i>	
04	<i>Grøftarbeider</i>	
05	<i>Regningsarbeider</i>	
	<i>Sum totalt ekskl mva"</i>	

(4) Tilbyderne var også bedt om å oppgi en påslagsprosent for materiell som ikke var priset i anbudet.

(5) I konkurransegrunnlagets del A, punkt 5.1 "*Prosjektets art og omfang*" fremgikk det følgende:

"(...) Kryssinga skal skje ved bruk av styrt boring. Denne oppgaven skal utføres som en totalentreprise hvor detaljprosjekteringen inkl. nødvendig forundersøkelse skal inngå. Fra krysningpunktet skal det graves grøft og legges ny ledning fram til bestående vannledning hvor det skal settes ny kum i tilknytningspunktet. Dersom tilbyder finner det fornuftig og praktisk gjennomførbart kan det bli aktuelt å benytte styrt boring helt fram til tilknytningspunktet på østsiden av elva."

(6) Konkurransegrunnlagets del B besto av et skjema der ulike arbeider under de nevnte hovedkategoriene i del A, punkt 2, skulle prises.

(7) Det var presisert i skjemaet i konkurransegrunnlaget del B, "*side 03-10*", punkt 03.01 "*STYRT BORING*" at det kunne være aktuelt "*som et alternativ til boring bare under elva [...] å foreta styrt boring på hele strekningen mellom V1 og V2 Kfr. ledningsplanen. Boringens lengde vil da bli knapt 210 m.*"

(8) Det fremgikk også på "*side 05-1*" i del B, under overskriften "*Grøftarbeider*", at det "*kan bli aktuelt å foreta styrt boring på hele strekningen fra kum V1 til kum V2. Grøftarbeidene for delstrekningen Namsen og opp til kum V2 vil da utgå.*"

(9) I skjemaet i del B skulle både grøftarbeider og styrt boring for hele strekningen prises. Pris for begge fremgangsmåtene inngikk dermed i den beregnede totalprisen, selv om oppdraget bare kunne utføres på én av måtene.

(10) Innen tilbudsfristen kom det inn to tilbud, fra henholdsvis Holland Boring AS (heretter klager) og Gløkken Entreprenør AS (heretter valgte leverandør). Summen av postene i klagers tilbud var 1 045 441 kroner. Summen av postene i valgte leverandørs tilbud var

ca. 13 000 kroner høyere. I klagers tilbud var en rekke av postene for grøftarbeider – etter krysningen av elven – priset med 1 krone per enhet (eksempelvis var prisen for graving av 1 lengdemeter grøft med dybde inntil 2 m priset til kroner 1). Styrt boring var også priset betydelig lavere i klagers tilbud enn i valgte leverandørs tilbud. Klager hadde imidlertid priset særlig postene for rigg og drift langt høyere enn valgte leverandør.

- (11) I e-post av 22. september 2015 orienterte innklagede om at valgte leverandør var innstilt for kontraktstildeling:

"Det ble bedt om pris på 2 alternative løsninger hvor anbudssummen var summen av begge alternativene. I anbudsdokumentene ble det opplyst at ved valg av alternativ ville enkelte anbudsposter gå ut.

Ved gjennomgang av anbudene viser tallene at Gløkken Entreprenør AS har levert det laveste anbudet enten man velger det ene eller det andre alternativet. I følge anbudsgrunnlaget skal tildeling av kontrakt skje på grunnlag av laveste pris. Grong kommune har derfor vedtatt å inngå kontrakt med Gløkken Entreprenør AS på dette arbeidet."

- (12) Klager innga klage til innklagede den 23. september 2015, der klager fremholdt at selskapet hadde lavest pris ut fra de forutsetningene som skulle ligge til grunn.
- (13) Innklagede inngikk kontrakt med valgte leverandør den 5. november 2015.
- (14) Saken ble bragt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser den 22. april 2016.
- (15) Nemndsmøte i saken ble avholdt 22. september 2016.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

- (16) Innklagede har brutt regelverket ved evalueringen av tildelingskriteriet pris. I henhold til konkurransegrunnlaget skal tilbudets totalsum legges til grunn for evalueringen. Totalsum og delsummer skulle inntas i anbudsskjemaet. Innklagede har ikke opplyst om at konkurransen ville bli avgjort ved at enkeltposter tas ut eller at postene sammenstilles i ulike alternativer før prisen vurderes. Det er heller ikke oppgitt i konkurransegrunnlaget at det er anledning til å inngi tilbud på deler av arbeidene eller å inngi alternative tilbud.
- (17) Innklagede hadde ikke adgang til å endre tilbudet til klager. Innklagede har ikke satt forbud mot taktisk prising eller angitt et nivå som prisene skal ligge på. Totalprisen er heller ikke unormalt lav. Tilbudet inneholder ingen "åpenbare feil". Det er under enhver omstendighet ikke "utvilsomt" hvordan feilen eventuelt skal rettes.
- (18) Slik konkurransen var innrettet skulle tilbydereren som tilbød laveste totalpris, her klager, tildeles kontrakten. Klagenemnda bes om å vurdere hvorvidt det er grunnlag for erstatning for den positive kontraktsinteresse.

Innklagede har i det vesentlige anført:

- (19) Innklagede bestrider at evalueringen av tildelingskriteriet pris ikke er rettmessig. Det fremgår av teksten i konkurransegrunnlaget at ved valg av alternativ vil enkelte poster

utgå. Det går klart frem hvilke poster som skal trekkes ut ved valg av det ene eller det andre alternativet.

- (20) En rekke enhetspriser (grøftepriser) var satt til kroner 1 i klagers tilbud. Sammenlignbare enhetspriser i klagers tilbud ble priset vesentlig forskjellig. Risikoen for at klager ville kunne påberope seg retting av åpenbare feil dersom klager ble tildelt kontrakten ble tatt i betraktning. For at tildelingen skulle være rettferdig kunne ikke totalsummen i prisskjemaet ukritisk legges til grunn.

Klagenemndas vurdering:

- (21) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Konkurransen gjelder arbeider og ytelser i forbindelse med legging av en vannledning, med andre ord en bygge- og anleggsanskaffelse. I tillegg til lov om offentlige anskaffelser følger anskaffelsen etter sin (opplyste) art og verdi forskrift om offentlige anskaffelser av 7. april 2006 nr. 402 del I og II, jf. forskriften §§ 2-1 og 2-2.
- (22) Arbeidet som skulle utføres var å legge en vannledning, delvis under en elv. Frem til elven skulle ledningen legges i en grøft. Under elven skulle ledningen legges ved bruk av en metode som var benevnt "*styrt boring*". For strekningen videre anga konkurransegrunnlaget to alternative metoder. Enten kunne ledningen legges i en grøft frem til tilkoblingspunktet for den eksisterende vannledningen. Alternativt kunne ledningen legges ved bruk av styrt boring helt frem til tilkoblingspunktet.
- (23) Det fulgte av konkurransegrunnlaget at det var opp til leverandør å velge om ledningen skulle legges i grøft eller om det skulle bores også etter at elven var krysset. Begge alternativene var imidlertid forutsatt priset i tilbudene, og begge inngikk i prisskjemaets "*Sum totalt ekskl mva*" – totalsummen.
- (24) Klager innga tilbudet med den laveste totalsummen, og har anført at innklagede var forpliktet til å legge denne til grunn ved valg av tilbud. I meddelelsen om tildeling av kontrakt opplyste innklagede på sin side at valgte leverandør hadde den laveste totalprisen, uavhengig av hvilken metode som ble benyttet for utførelsen av arbeidet.
- (25) Slik saken er opplyst, har valgte leverandør inngitt den laveste prisen på utførelsen av oppdraget, dette selv om klager leverte et tilbud hvor summen av alle postene var lavere enn i valgte leverandørs tilbud. Forklaringen er at klager har satt prisene for styrt boring og grøftearbeider lavt, samtidig som en større del av kostnadene er lagt inn i postene for rigg og drift. Innklagede har gjennom en beregning vist at valgte leverandørs tilbud er priset lavere uavhengig av hvilket alternativ som velges.
- (26) Spørsmålet for klagenemnda er om konkurransegrunnlaget må forstås slik det likevel er totalsummen av alle postene som utgjør det økonomisk mest fordelaktige tilbudet.
- (27) Ettersom innklagede i prisskjemaet ba om prising på poster som ikke ville komme til utførelse, uten at det var angitt hvordan evalueringen av pris ville skje, var konkurransegrunnlaget noe uklart med hensyn til hvilke poster som skulle medregnes når "*det økonomisk mest fordelaktige tilbudet*" ble beregnet. Etter omstendighetene ville også prisskjemaets utforming kunne medført utfordringer ved sammenligningen av tilbudene. Ettersom valgte leverandørs tilbud hadde den laveste totalkostnaden uavhengig av alternativ, oppstod likevel ingen slike utfordringer. Når forholdene ligger slik an, kan

klagenemnda ikke se at innklagede brøt regelverket ved å tildele kontrakt til valgte leverandør.

- (28) Nemnda finner avslutningsvis grunn til å nevne at det er rimelig klart at innklagede ikke hadde adgang til å endre prisene i klagers tilbud i medhold av forskriften § 12-1 (3). Slik saken ligger an forstår imidlertid klagenemnda innklagede slik at rettingen var et forsøk på å argumentere for at valget av leverandør var riktig.
- (29) Innklagede har dermed ikke brutt regelverket ved å tildele kontrakt til valgte leverandør.

Konklusjon:

Grong kommune har ikke brutt regelverket for offentlige anskaffelser.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Finn Arnesen

Dokumentet er godkjent elektronisk